

[Udenrigsministeren.]

at yde Mestbegunstigelse i Forbindelse med den danske Eksport til Tyskland. En af Vanskelighederne, vi har stødt paa efter Krigen, har jo netop været, at vi ikke har kunnet afsætte vore Varer til Tyskland, bl. a. fordi disse Varer i en vis Udstrækning blev indkøbt i andre Lande, der ikke som vi normalt var Leverandører til Tyskland.

Naar jeg indledede med at sige, at Regeringen anbefaler Rigsdagen at give sit Samtykke til de to Overenskomster, som jeg nu har redegjort for, er det, fordi Regeringen er overbevist om, at den økonomiske Genopbygning bedst kan ske i Samarbejde med de europæiske Lande, der har sat sig samme Maal som vi, og med Amerikas Forenede Stater, der har givet Tilsagn om at bistaa Europa med Løsningen af Genopbygningsopgaven. Dette er efter mit Skøn Kvintessensen i denne Sag.

Jeg synes i øvrigt, der kan være Grund til at fremhæve nogle Hovedpunkter vedrørende den økonomiske Genopbygning, som vi skal iværksætte inden for disse to Overenskomsters Rammer.

Det grundlæggende Træk i Genopbygningen maa blive den Forøgelse af Produktionen, som skulde blive mulig, naar vi nu bliver i Stand til at købe Raastoffer og Produktionsmidler ogsaa i de Omraader, hvor Valutavanskelighederne hidtil har begrænset vore Indkøb. Danmark stod efter Krigen med et Produktionsapparat, der var nogenlunde intakt, og vi haabede, at dette vilde medføre, at vi i Sammenligning med andre Lande hurtigt kunde gennemføre Genopbygningen. Den faktiske Udvikling har maaske ikke helt bekræftet denne Opfattelse; vi havde maaske ikke fuldt ud taget Hensyn til den verdensomfattende Knaphed paa Raastoffer.

Produktionsstigningen bør nu først og fremmest tjene til øget Opsparing og Kapitalanbringelse, saaledes at vi kan staa vel rustede den Dag, da Hjælpen fra Amerika ophører. Jeg erindrer endnu en Gang om, at Formaålet med Hjælpen under Marshall-Planen er at muliggøre, at de europæiske Lande fra omkring 1951—52 kan klare sig uden ekstraordinær Hjælp udefra. Genopbygningen vil altsaa ikke i den første Tid muliggøre en væsentlig Forøgelse af Forbruget, men det er klart, at paa længere Sigt skulde Forbruget kunne sættes op, netop takket være vore Anstrengelser for at bringe vor Økonomi i Orden.

Naar Produktionen i Danmark og i de andre europæiske Lande, der deltager i Genopbygningen, forøges, vil dette ogsaa

muliggøre en større Samhandel mellem de europæiske Lande; derimod fæster jeg for mit Vedkommende mindre Tillid til, at det vil tjene Genopbygningens Formaal at udvide Samhandelen væsentligt, endnu før Produktionen er steget. Den begrænsede Samhandel er en Følge af den utilstrækkelige Produktion, og det er derfor først og fremmest Produktionen, der maa bringes op.

Udvidelsen af Produktionen og den europæiske Samhandel vil medføre Mulighed for en Afvikling eller Begrænsning af de Restriktioner, der i Øjeblikket er uundgaelige. I Særdeleshed vilde det være af afgørende Betydning for hele Europas Økonomi, hvis det kunde lykkes at naa frem til en friere Ombytning mellem de forskellige Landes Valutaer. I saa Fald er der Haab om, at Udenrigshandelen paa ny kan ske paa flersidig Basis.

Jeg nævnte før, at et Hovedpunkt i Genopbygningen er Saneringen af Pengevæsenet i de europæiske Lande, der tager Del i Genopbygningsprogrammet. Som jeg bemærkede, har vi fra dansk Side gjort os betydelige Anstrengelser netop paa dette Punkt, og jeg tilføjede, at vi havde haft Held til at naa et godt Resultat. Marshall-Hjælpen fra Amerika skulde imidlertid muliggøre en yderligere Pengesanering, idet vi, som jeg før nævnte det, bl. a. kan bruge de Kronebeløb, der indbetales paa en særlig Konto i Danmarks Nationalbank, til Indfrielse af Statsgælden. Der er altsaa Haab om, at vi uden alt for smertelige Ofre kan naa videre ad den Vej; vi allerede har betraadt.

De Punkter, jeg netop har nævnt, er, som det fremgaar af min Redegørelse for de to Overenskomster, Hovedpunkterne i Genopbygningen, og der er ingen Tvivl om, at vore Synspunkter vedrørende Genopbygningen og Synspunkterne i de andre i Genopbygningsprogrammet deltagende Lande og i Amerikas Forenede Stater er sammenfaldende.

Jeg synes, det er rigtigst at tilføje, at det kun vil lykkes at naa de Resultater, som vi stræber efter, hvis vi i Solidaritetens Aand yder vor Del til Europas Genopbygning. Det maa samtidig huskes, at en økonomisk Genopbygning i de europæiske Lande ogsaa betyder større Konkurrence mellem Landene, og at det derfor er dobbelt betydningsfuldt, at vi kender vor Besøgestid.

Den grundlæggende Forudsætning for, at vi kan yde vort Bidrag til en sund Økonomi i Europa, saaledes at de europæiske Lande kan klare sig uden ekstraordinær